

βράση

βράση, η, ουσ. [<μτγν. βράσις <βράζω], η βράση· το σφρίγος, η ζωντάνια: «είναι παιδί στη βράση του και δεν μπορεί να μείνει ήσυχο ούτε στιγμή»· βλ. και λ. βρασμός·

- είμαι πάνω στη βράση μου, **α.** είμαι όλος ζωή, δύναμη και ζωντάνια, είμαι πάνω στα νιάτα μου: «όσο είμαι πάνω στη βράση μου, δε με φοβίζει κανένα εμπόδιο». **β.** είμαι πάνω στη σεξουαλική μου ορμή: «τώρα θα πάω με γυναίκες, που είμαι πάνω στη βράση μου, γιατί, όταν περάσουν τα χρόνια, χαιρέτα μας τον πλάτανο»·

- έχω μεγάλη βράση ή έχω τέτοια βράση! είμαι πολύ θυμωμένος, πολύ εκνευρισμένος: «απ' το πρωί έχει τέτοια βράση, που δε μιλιέται!»·

- παίρνω βράση, (ιδίως για φαγητό) αρχίζω να βράζω, βράζω: «μόλις πάρουν βράση τα φασόλια, θα προσθέσεις αλάτι και πιπέρι»·

- πάνω στη βράση, **α.** τη στιγμή που ήταν εκρηκτική η κατάσταση, πάνω στην ταραχή, πάνω στην αναμπουμπούλα: «κάποια στιγμή άρχισαν όλοι να μαλώνουν και πάνω στη βράση δεν κατάλαβα ποιος μου βούτηξε το πορτοφόλι». **β.** πάνω στη χαρά, πάνω στο γλέντι, πάνω στο κέφι: «πάνω στη βράση πιάσαμε το χορό». **γ.** την κατάλληλη στιγμή: «ήρθε να με βοηθήσει πάνω στη βράση»·

- στη βράση κολλάει το σίδερο, λέγεται για δραστήρια ενέργεια που γίνεται συνήθως λόγω ελλείψεως χρόνου: «δεν έχουμε καιρό μπροστά μας κι αν είναι ν' αποφασίσεις, αποφάσισε τώρα, γιατί στη βράση κολλάει το σίδερο». Συνών. η πίτα τρώγεται ζεστή / κάλλιο να το παρά πού 'ν' το / κάλλιο πέντε και στο χέρι παρά δέκα και καρτέρι (β) / όποιος πρόλαβε τον Κύριον είδε (α) / το γοργόν και χάριν έχει. Αντίθ δεν είναι βία / εις αύριον τα σπουδαία / κι αύριο μέρα είναι / σπεύδε βραδέως (β).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας